

УДК 004.932

О.С. БЕЗКРЕВНИЙ, А. В. КОЖЕМ'ЯКО

АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА ДЛЯ ОБРОБКИ ЗОБРАЖЕНЬ НА БАЗІ ПЛІС

*Вінницький національний технічний університет
Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021, Україна
e-mail: alexvntu@gmail.com*

Анотація: Розширення області застосування інтелектуальних систем потребує методів та засобів швидкісного паралельного оброблення значних масивів даних, в тому числі й зображень. Широке застосування автоматизованих систем потребує огляд можливих методів для швидкої роботи з високорозмірними зображеннями, запропоноване рішення має значно прискорити процес паралельного оброблення даних, при апаратній реалізації блоків та підсистем інтелектуальних систем.

Ключові слова: оператор Собеля, ПЛІС, обробка зображень.

Аннотация: Расширение области применения интеллектуальных систем требует методов и средств скоростного параллельного обработки значительных массивов данных, в том числе и изображений. Широкое применение автоматизированных систем требует обзор возможных методов для быстрой работы с высокоразмерными изображениями, предложенное решение должно значительно ускорить процесс параллельного обработки данных, при аппаратной реализации блоков и подсистем интеллектуальных систем.

Ключевые слова: оператор Собеля, ПЛИС, обработка изображений.

Abstract: The expansion of the field of application of intelligent systems requires methods and means of high-speed parallel processing of large data sets, including images. Widespread use of automated systems requires an overview of possible methods for fast work with high-size images, the proposed solution should significantly accelerate the process of parallel data processing, in the hardware implementation of units and subsystems of intelligent systems.

Keywords: Sobel operator, FPGA, image processing.

DOI: 10.31649/1681-7893-2020-39-1-21-26

ВСТУП

Основна інформація міститься не у яскравості окремих областей, а в їх контурах. Завдання виділення контурів полягає в побудові зображення на основі меж об'єктів і контурів однорідних областей.

Будемо називати контуром зображення сукупність його пікселів, в околиці яких спостерігається стрибкоподібна зміна функції яскравості. Так як при цифровій обробці зображення представлено як функція цілочисельних аргументів, то контури представляються лініями шириною, як мінімум, в один піксель. При цьому може виникнути неоднозначність у визначенні лінії контуру. [1] Якщо вихідне зображення, крім областей постійної яскравості, містить ділянки з плавно мінливою яскравістю, то введене визначення контуру залишається справедливим, однак при цьому не гарантується безперервність контурних ліній: розриви контурів будуть спостерігатися в тих місцях, де зміна функції яскравості не є достатньо різкою.

З іншого боку, якщо на зображенні будуть присутні шуми, то будуть виявлені "зайві" контури в точках, які не є межами областей. [2]

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Для виділення контурів зображення існує багато математичних методів, будемо використовувати оператор Собеля, який базується на використанні області зображення 3×3 , що показано за рис. 1. Він досить схожий на оператор Превітта, а видозміна полягає в використанні вагового коефіцієнта 2 для середніх елементів: [1]

-1	-2	-1
0	0	0
1	2	1

-1	0	1
-2	0	2
-1	0	1

Рис. 1 – Маска оператора Собеля

$$G_x = (z_7 + 2z_8 + z_9) - (z_1 + 2z_2 + z_3) \quad (1)$$

$$G_y = (z_3 + 2z_6 + z_9) - (z_1 + 2z_4 + z_7) \quad (2)$$

Розглянуті вище маски застосовуються для отримання складових градієнта G_x та G_y . Для обчислення величини градієнта ці складові необхідно використовувати спільно:

$$\nabla f \approx |G_x| + |G_y| \quad (3)$$

$$f = \sqrt{G_x^2 + G_y^2} \quad (4)$$

Оскільки мова йде про реалізацію даного методу на ПЛІС, де є можливість паралельної обробки, то доцільним буде розбивати зображення на частини та обробляти їх паралельно і після обробки «склеювати» частини. Виконання даних операцій призначене для збільшення швидкодії, що є доволі актуальним питанням саме для сфери апаратної обробки зображень. [3-4]

Алгоритм для такої задачі буде виглядати наступним чином:

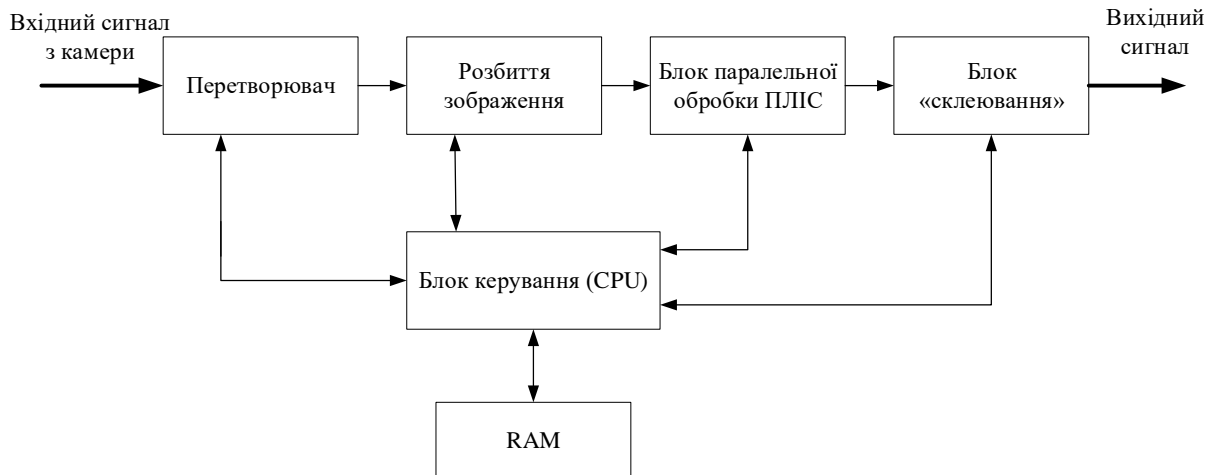

Рис. 2 – Алгоритм передачі даних на ПЛІС та обробки зображення

Дані з камери подаються на вхід перетворювача – що з кольорового RGB зображення перетворює його у градації сірого, для подальшої обробки зображення розбивається на 4 частини – при розмірності 1920*1080 отримуємо 4 зображення з розмірністю 910*540, після чого, зображення подаються на паралельні входи ПЛІС, де паралельно і незалежно одне від одного обробляються, а саме проходять процедуру виділення контурів за методом оператора Собеля. Після завершення даної процедури, частини зображення склеюються в одне з початковою розмірністю в 1920*1080. Всім процесом керує вбудований контролер CPU(типу NIOS II), який також дає команду записувати проміжні етапи в запам'ятовуючий пристрій RAM. Після завершення перетворень і виділення контурів отримане готове зображення передається на пристрій виведення, тощо.

Дане тестове зображення завантажується в систему на базі ПЛІС, і починається його обробка, також варто зауважити, що вхідне зображення в систему може надходити з камери, що дає змогу говорити про автономність роботи даного пристрою.

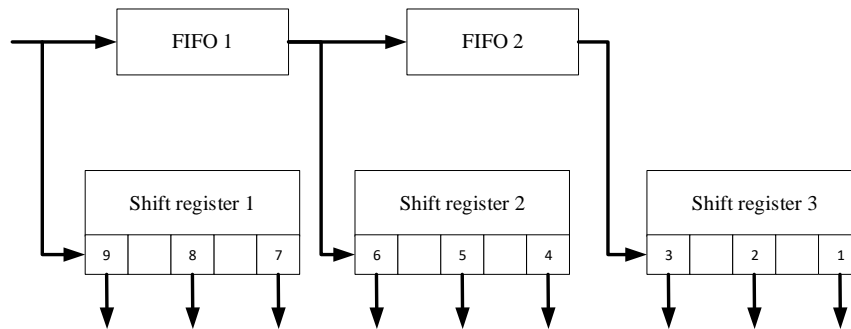

Рис. 3 – Схема ядра оператора Собеля на ПЛІС [5]

Код реалізації ядра оператора Собеля:

```
reg [7:0] a0,b0,c0,a1,b1,c1,a2,b2,c2;
always @(posedge clk or negedge nRst)
if (!nRst) begin
a0 <= 8'd0; b0 <= 8'd0; c0 <= 8'd0;
a1 <= 8'd0; b1 <= 8'd0; c1 <= 8'd0;
a2 <= 8'd0; b2 <= 8'd0; c2 <= 8'd0;
end else begin
a0 <= line1_data;
b0 <= line2_data;
c0 <= line3_data;
//pipeline step 1
a1 <= a0;
b1 <= b0;
c1 <= c0;
//pipeline step 2
a2 <= a1;
b2 <= b1;
c2 <= c1;
end
end
```

Для прикладу буде взято тестове зображення у форматі *.jpg:

Рис. 4 – тестове зображення (вхідне)

Після того як зображення завантажено отримуємо його в кольоровій схемі «градації сірого»:

Рис. 5 – Перетворене зображення з RGB у градації сірого

Наступний крок – «розрізання» зображення в ході якого отримуємо 4 куски зображення:

Рис. 6 – Один з кусків зображення

Після отримання розрізання, кожна з частин паралельно обробляється на ПЛІС, а саме проходить процедуру виділення контурів на основі математичної моделі оператора Собеля, також було розглянуто оператор Щарра – цей метод доволі схожий з методом Собеля, проте його ядро виглядає дещо інакше:

$$\begin{bmatrix} +3 & +10 & +3 \\ 0 & 0 & 0 \\ -3 & -10 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} +3 & 0 & -3 \\ +10 & 0 & -10 \\ +3 & 0 & -3 \end{bmatrix}$$

Рис. 7 – Маска (ядро) оператора Щарра

Проте оператор Щарра часто виділяє хибні об'єкти тому потребує додаткової калібровки та налаштування.

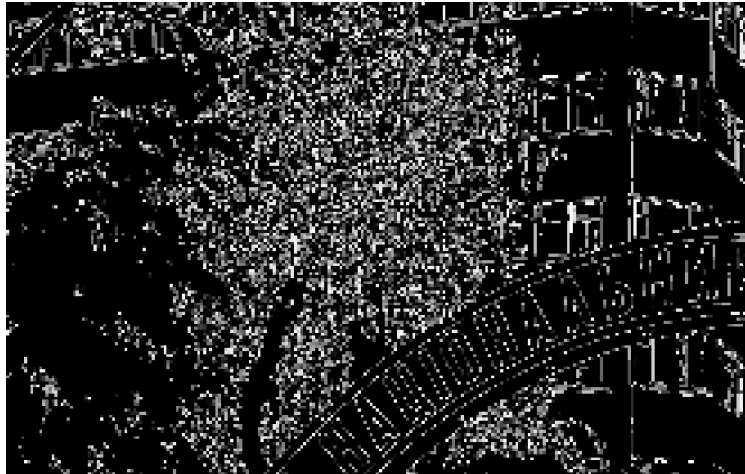

Рис. 8 – Оброблений кусок зображення

Після отримання кусків вони склеюються в ціле зображення і отримуємо оброблене зображення методом Собеля:

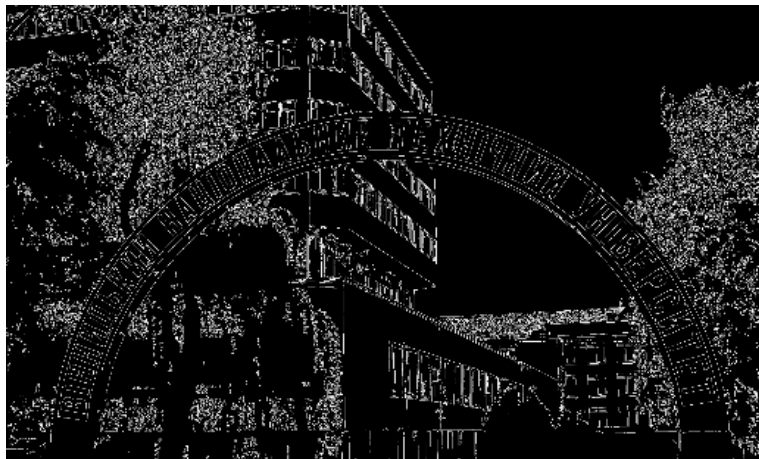

Рис. 9 – Оброблене зображення за методом Собеля в апаратній реалізації на базі ПЛІС

Отримуємо готове зображення оброблене за методом Собеля. Ключовим фактором є те що даний метод реалізовано апаратно з використанням паралелізму, що доступний на ПЛІС`ах і дає можливість значно швидше обробляти зображення великих розмірностей. Для тесту було використано зображення 1920*1080 пікселів.

Код реалізації самого оператора Собеля:

```
module sobel_oper (clk,z0,z1,z2,z3,z4,z5,z6,z7,z8,edge_out);
  input clk;
  input [7:0] z0,z1,z2,z3,z4,z5,z6,z7,z8;
  output [7:0] edge_out;
  reg signed [10:0] Gx;
  reg signed [10:0] Gy;
  reg signed [10:0] abs_Gx;
  reg signed [10:0] abs_Gy;
  reg [10:0] sum;
  always @ (posedge clk) begin
    //original
    //Gx<=((z2-z0)+((z5-z3)<<1)+(z8-z6)); //masking in x direction
    //Gy<=((z0-z6)+((z1-z7)<<1)+(z2-z8)); //masking in y direction
    // modified
    Gx <= (z4-z3);
    Gy <= (z4-z1);
    abs_Gx <= (Gx[10]?~Gx+1'b1:Gx);//if negative - invert and add to make pos.
```

```
abs_Gy <= (Gy[10]?~Gy+1'b1:Gy);//if negative - invert and add to make pos.  
sum <= abs_Gx+abs_Gy;  
end  
//Apply  
assign edge_out = (sum > 20) ? 8'hff : 8'h00;  
endmodule
```

ВИСНОВОК

Було реалізовано метод Собеля для виділення контурів на ПЛІС з використанням паралелізму, який дозволяє за рахунок розбиття зображення на декілька частин швидше проводити операції над ними розбиваючи великорозмірні зображення.

Апаратна реалізація в свою чергу дозволяє говорити про те що даний процес може бути реалізовано автоматично без керування та втручання з боку людини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Васюра А.С. Методи та засоби нейроподібної обробки даних для систем керування / А.С. Васюра, Т.Б. Мартинюк, Л.М. Куперштейн. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 175 с. – ISBN 978-966-641-279-2
2. Мартинюк Т.Б. Адаптивний суматор для систем керування роботом / Т.Б. Мартинюк, А.В. Кожем'яко, Н.В. Фофанова, О.М. Наконечний // Оптико-електронні інформаційно-енергетичні технології. – 2005. – № 2(10). – С. 96-101. – ISSN 1681-7893.
3. Т. Мартинюк, Кожем'яко А., Л. Крупельницький, О. Перебейніс, і О. Безкрєвний, Реалізаційні моделі матричного обчислювача для класифікатора біомедичних даних, ІТКІ, vol 36, № 2, с. 43-51, Груд 2016.
4. Patent for utility model 109748 of Ukraine IPC (2016.01) G06F 12/00, G06F 7/00. A cell of a homogeneous structure / Martyniuk T. B., Kozhemyako A. V., Perebeinis O. M., Bezkrėvnyi O. S. – No U201600094; stated . 01.04.2016; publ . September 12, 2016, Bulletin No 17.

REFERENCES

1. Vasyura AS Methods and means of neuro-like data processing for control systems / A.S. Vasyura, T.B. Martyniuk, L.M. Cooperstein. - Vinnytsia: UNIVERSUM-Vinnytsia, 2008. - 175 p. - ISBN 978-966-641-279-2
2. Martyniuk TB Adaptive adder for robot control systems / T.B. Martyniuk, A.V. Kozhemyako, NV Фофанова, О.М. Nakonechny // Optoelectronic information and energy technologies. - 2005. - № 2 (10). - P. 96-101. - ISSN 1681-7893.
3. T. Martyniuk, Kozhemyako A., L. Krupelnytsky, O. Perebeinis, and O. Bezkrėvny, Implementation models of a matrix calculator for the classifier of biomedical data, ІТКІ, vol 36, № 2, p. 43-51, Dec 2016.
4. Patent for utility model 109748 of Ukraine IPC (2016.01) G06F 12/00, G06F 7/00. A cell of a homogeneous structure / Martyniuk TB, Kozhemyako AV, Perebeinis OM, Bezkrėvnyi OS - No U201600094; stated. 01.04.2016; publ. September 12, 2016, Bulletin No 17.

Безкрєвний Олександр Сергійович – аспірант кафедри ЛОТ, Вінницький національний технічний університет

Кожем'яко Андрій Вікторович – к.т.н., доцент кафедри ЛОТ, Вінницький національний технічний університет